

POSTANOWIENIE

Dnia 30 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Redzik

w sprawie z powództwa J. B.

przeciwko Bank spółka akcyjna w W.

o ustalenie i zapłatę

na skutek odwołania od postanowienia Sądu Najwyższego z 23 października 2024 r.

w sprawie III CB 76/24 dot. zbadania spełnienia przez SSN Dariusza Pawłyszczkę

wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie I CSK 6124/22,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw

Publicznych 30 grudnia 2024 r.,

w przedmiocie żądania SSN Jacka Widły wyłączenia go od orzekania w sprawie III CBO 5/24,

**stwierdza swoją niewłaściwość i żądanie SSN Jacka Widły
przekazuje do rozpoznania Sądowi Najwyższemu – Izbie
Cywilnej.**

UZASADNIENIE

Pismem z 3 grudnia 2024 r. SSN Jacek Widło zażądał wyłączenia go od orzekania w sprawie oznaczonej sygnaturą III CBO 5/24, wskazując na osobistą znajomość z sędzią, którego postępowanie dotyczy, treść zarzutów podniesionych w sprawie wobec SSN Dariusza Pawłyszczkę oraz Wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 23 grudnia 2023 r., C-718/21.

Zgodnie z art. 26 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1093, dalej: „u.SN.”) do właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych należy rozpoznawanie wniosków lub oświadczeń dotyczących wyłączenia sędziego albo o oznaczenie sądu, przed którym ma się toczyć postępowanie, obejmujących zarzut braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego. Sąd rozpoznający sprawę przekazuje niezwłocznie wniosek Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych celem nadania mu dalszego biegu na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Przekazanie wniosku Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych nie wstrzymuje biegu toczącego się postępowania.

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w wyroku z 5 czerwca 2023 r. w sprawie C-204/21R, w pkt 4 orzekł, że przyjmując i utrzymując w mocy art. 26 § 2 i 4-6 i art. 82 § 2-5 ustawy o Sądzie Najwyższym, w brzmieniu nadanym ustawą z 20 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw, jak również art. 10 tej ustawy, przekazujące do wyłącznej właściwości Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego rozpoznawanie zarzutów i zagadnień prawnych dotyczących braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego, Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom, które na niej ciążyą na mocy art. 19 ust. 1 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej (Dz.U. 2004, nr 90, poz. 864/30 ze zm., dalej: „TUE”), w związku z art. 47 Karty Praw Podstawowych, jak również na mocy art. 267 TFUE i zasady pierwszeństwa prawa Unii.

Treść wyroku TSUE z 5 czerwca 2023 r. w sprawie C-204/21R oraz jego uzasadnienia prowadzi do konstatacji, że w odniesieniu do Sądu Najwyższego – Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych zakwestionowano jej wyłączną właściwość w sprawach z wniosków lub oświadczeń dotyczących wyłączenia sędziego albo o oznaczenie sądu, przed którym ma się toczyć postępowanie, obejmujących zarzut braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego. Rozpoznawanie wniosków i oświadczeń dotyczących wyłączenia sędziego albo o oznaczenie sądu, przed którym ma się toczyć postępowanie, w tym również obejmujących zarzut braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego,

ma się zatem odbywać na zasadach ogólnych, według właściwości wynikającej z właściwych przepisów proceduralnych.

W orzecznictwie zarówno Trybunału Sprawiedliwości UE, jak i Sądu Najwyższego wskazuje się, że w przypadku stwierdzenia sprzeczności między przepisem prawa krajowego a przepisem prawa UE, rolą sądu krajowego jest w pierwszej kolejności podjęcie próby prounijnej wykładni przepisu prawa krajowego. Obowiązek prounijnej wykładni niezgodnego z prawem unijnym przepisu sięga tak daleko, że sąd krajowy może pominąć przepis prawa krajowego i w jego miejsce zastosować inny przepis prawa krajowego, który będzie zgodny z prawem UE lub którego wykładnia taką zgodność pozwoli uzyskać. Jeżeli natomiast sąd krajowy nie może zinterpretować przepisu prawa krajowego w sposób zgodny z prawem UE lub nie znajdzie w krajowym systemie prawnym innego przepisu, który mógłby zastępczo stanowić podstawę prawną dla rozstrzygnięcia sprawy w sposób zgodny z prawem unijnym, należy rozważyć kwestię odmowy zastosowania przepisu prawa krajowego (wyrok TSUE z 24 stycznia 2012 r. w sprawie C-282/10 Dominguez, wyrok Sądu Najwyższego z 19 października 2012 r., III SK 3/12).

Biorąc pod uwagę powyższe oraz treść uzasadnienia wniosku, należało uznać, że Sąd Najwyższy – Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych nie jest właściwa do rozpoznania żądania sędziego Sądu Najwyższego Jacka Widły, które powinni zostać rozpoznane na zasadach ogólnych przez Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej.

W powyższych okolicznościach, Sąd Najwyższy stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę Sądowi Najwyższemu – Izbie Cywilnej zgodnie z właściwością.

r.g

